

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра патологічної анатомії
Навчальний рік 2023-2024

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«СЕКЦІЙНИЙ КУРС»**

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти заочна

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність 223 «Медсестринство»

Спеціалізація (за наявності) –

Освітньо-професійна програма «Сестринська справа»

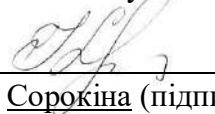
Першого бакалаврського рівня вищої освіти, 1 рік навчання

Курс четвертий

Силабус освітнього компоненту
розглянуто на засіданні кафедри
патологічної анатомії

Протокол від
“28” серпня 2023 року № 1

В.о. завідувача кафедри

Сорокіна (підпис) проф. І.В.
(ініціали, прізвище)

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем загальної
підготовки

Протокол від
“31” серпня 2023 року № 1

Голова

проф. О.Ю. Вовк
(підпис) (ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

Розробники:

Марковський В.Д. – проректор з навчально-методичної роботи, д.мед.н., професор.

Сорокіна І.В. – в.о. зав. кафедри патологічної анатомії, д.мед.н., професор.

Наумова О.В. – к.мед.н., доцент.

Плітень О.М. – к.мед.н., доцент.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧА, ЩО ВИКЛАДАЄ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Сорокіна Ірина Вікторівна – в.о. зав. кафедри патологічної анатомії, доктор медичних наук, професор, спеціалізація «Патологічна анатомія».

Контактний тел.: +380996619750; E-mail: iv.sorokina@knmu.edu.ua

Наумова Ольга Володимирівна, к.мед.н., доцент кафедри патологічної анатомії, спеціалізація «Патологічна анатомія».

Контактний телефон +38(096) 2718729 E-mail: ov.naumova@knmu.edu.ua

Контактний тел. та E-mail кафедри:. тел. (057) 707-73-33,
kaf.1.med.patologanatomii@knmu.edu.ua.

Очні консультації: за попередньою домовленістю;

Он-лайн консультації: платформа згідно з розкладом;

Локація: заняття проводяться в умовах кафедри патологічної анатомії ХНМУ, дистанційно – у Google Meet, Microsoft Teams Meeting, Moodle, ZOOM.

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Секційний курс» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Сестринська справа» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності 223 «Сестринська справа», 1 рік навчання.

Опис освітнього компоненту (анотація): освітній компонент «Секційний курс» викладається для здобувачів освіти першого курсу протягом одного семестру. На вивчення освітнього компоненту відводиться 3,0 кредити ЄКТС - 90 годин (6 годин аудиторних і 84 годин самостійної роботи здобувача освіти).

Предметом вивчення освітнього компоненту є організація та призначення патологоанатомічної служби, методи прижиттєвої та посмертної патологоанатомічної діагностики.

Міждисциплінарні зв'язки: базуються на вивченні здобувачами освіти основ медичної біології та мікробіології, анатомії людини, інтегрується з цими освітніми компонентами; закладає основи вивчення здобувачами освіти фізіології, біохімії, пропедевтики клінічних освітніх компонентів, що передбачає інтеграцію викладання з цими освітніми компонентами та формування умінь застосувати знання з патоморфології у процесі подальшого навчання та професійній діяльності.

Пререквізити анатомія людини, фізіологія, основи медичної біології та мікробіології, медсестринство у внутрішній медицині, медсестринство в хірургії та онкології.

Постреквізити клінічне медсестринство у внутрішній медицині, клінічне медсестринство в педіатрії, клінічне медсестринство в хірургії, медсестринство в акушерстві та гінекології, медсестринство в сімейній медицині.

Сторінка освітнього компоненту в системі Moodle:

<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=261>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту є оволодіння здобувачами освіти методом клініко-анатомічного аналізу біопсійного, операційного та секційного матеріалу і принципами формулювання діагнозу, технікою розтину та оформлення патологоанатомічної документації.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є

1) закладення основ знань щодо організації патологоанатомічної служби в Україні та її призначення;

2) вивчення здобувачами освіти методів діагностики патологічних процесів та захворювань шляхом дослідження біоптатів та післяопераційного матеріалу (світова та електронна мікроскопія, імуногістохімія, ауторадіографія, гістохімія і цитохімія);

3) вивчення значення клініко-анатомічного аналізу як методу знань обставин виникнення захворювань, особливостей їх перебігу, причин та механізмів смерті, їх розвитку (морфогенез), структурних основ одужання, ускладнень та наслідків хвороб;

4) визначення структури клінічного та патологоанатомічного діагнозів (основне захворювання, ускладнення його, супутні захворювання, причина смерті), а також поняття: комбіноване основне захворювання, конкуруюче, поєднане та фонове з застосуванням Міжнародної класифікації хвороб X перегляду (1995 рік).

5) розглядання варіантів патоморфозу захворювань, що виникають у зв'язку з умовами життя людини, що змінюються, та внаслідок різноманітних лікувальних заходів (патологія терапії);

6) надання інформації щодо морфологічних і клінічних проявів хвороб на всіх етапах їх розвитку, узагальнення навичок клініко-анатомічного аналізу, синтетичного аналізу діагностичних ознак хвороб і вірного їх тлумачення в причинно-наслідкових співвідношеннях;

7) визначення ролі клініко-анатомічних конференцій, лікувально-контрольної комісії та комісії по вивченню смертельних наслідків.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами освіти **компетентностей:**

інтегральні: Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог **загальні:**

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

спеціальні (фахові, предметні):

ФК 02. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.

ФК 04. Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності (інтимності), - конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

ФК 05. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби.

ФК 06. Здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

ФК 12. Здатність орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки.

ФК 13. Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.

ФК 14. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами освіти наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 1 Проводити медсестринське суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані. В умовах закладів охорони здоров'я (ЗОЗ) та вдома, шляхом спілкування з пацієнтами різних вікових груп, їхніми родичами чи близькими з оточення хворою дитиною та її батьками, уміти збирати скарги, анамнез захворювання, анамнез життя, алергологічний анамнез, епідеміологічний анамнез, оцінювати анамнестичні дані.

ПРН 3 Планувати медсестринські втручання. В умовах ЗОЗ, удома та за непередбачуваних обставин, вміти складати план медсестринських втручань для вирішення дійсних та супутніх проблем пацієнтів різного віку.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами освіти наступних **соціальний навичок (Soft skills):**

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим; застосовувати знання в практичних ситуаціях; здатність до адаптації та дії в новій ситуації, приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії. Здатність спілкуватися державною мовою (усно, письмово); використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компоненту	
		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 223 «Медсестринство» (шифр і назва) Спеціалізація: _____	Курс:	
		4-й	-й
		Семестр	
		-й	-й
Годин для заочної форми навчання: аудиторних – 6 самостійної роботи здобувач освіти - 84	Освітній ступінь: Перший (бакалаврський) рівень, 1 р н. ОПП «Сестринська справа»	Лекції	
		2 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		4 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		84 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид підсумковою контролю: залік			

2.1 Опис освітнього компоненту

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Завдання, методи та організація патологоанатомічної служби, її місце у системі охорони здоров'я України. Історія розвитку патологоанатомічної служби в Україні.	2	Вступна з візуалізацією у вигляді мультимедійної презентації
	Всього годин	2	

2.2.2 Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
2				
	Всього годин			

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Завдання, методи та організація патологоанатомічної служби, її місце	2	розповідь-пояснення,	усне опитування

	у системі охорони здоров'я України. Історія розвитку патологоанатомічної служби в Україні. Основні принципи організації патологоанатомічної служби у лікувально-профілактичних закладах. Основна патологоанатомічна документація (накази, положення, інструкції). Обов'язкові форми медичної документації в патологоанатомічному установі (підрозділі).		демонстрація	(індивідуальне і фронтальне), письмове опитування; тестовий контроль
2	Підсумкове заняття. Залік.	2		
	Всього годин	4		

2.2.4. Лабораторні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
2				
	Всього годин			

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Завдання, методи та організація патологоанатомічної служби, її місце у системі охорони здоров'я України. Історія розвитку патологоанатомічної служби в Україні. Основні принципи організації патологоанатомічної служби у лікувально-профілактичних закладах. Основна патологоанатомічна документація (накази, положення, інструкції). Обов'язкові форми медичної документації в патологоанатомічному установі (підрозділі).	6	Самостійна робота здобувачів освіти з літературою, підготовка рефератів, Використання тестових завдань для самоконтролю	Усне опитування; письмове опитування; тестовий контроль; реферати; самоконтроль
2	Метод дослідження біопсійного, операційного матеріалу та послідів. Правила дослідження і порядок оформлення документації щодо дослідження морфологічного матеріалу.	6		
3	Правила взяття й обробки матеріалу, отриманого з різних органів і патологічних утворень	6		

4	Аналіз і оцінка результатів морфологічного дослідження біоптатів, операційних матеріалів, послідів. Роль морфологічних досліджень у комплексі обстеження і лікування хворих.	6		
5	<p>Патологоанатомічний розтин померлого (дорослої людини, новонародженого, мертвнонародженого або плоду). Значення розтину як достовірного джерела інформації про причини смерті людини і смертності населення, про якість діагностики та лікування в лікувально-профілактичних установах. Порядок проведення розтину і оформлення патологоанатомічної документації щодо нього.</p> <p>Правила оформлення «Лікарського свідоцтва про смерть», «Лікарського свідоцтва про перинатальну смерть».</p> <p>Міжнародна класифікація хвороб (МКХ) – нормативний документ, що забезпечує єдність методичних підходів та міжнародну <u>верифікацію</u> матеріалів. МКХ 10-го та 11-го перегляду.</p> <p>Робота з Міжнародною класифікацією хвороб X перегляду (1995 р.) згідно патологоанатомічного діагнозу розтину.</p> <p>Порядок оформлення протоколу патологоанатомічного розтину трупа.</p>	8		
6	Порядок призначення і проведення патологоанатомічних розтинів трупів. Загальні положення. Порядок проведення розтинів трупів осіб, померлих в стаціонарі. Порядок проведення розтинів трупів осіб, померлих поза стаціонаром. Порядок проведення розтинів трупів новонароджених і мертвнонароджених, дитячих трупів	8		
7	Методи патологоанатомічного розтину трупа. Особливості розтину трупа новонародженого, мертвнонародженого або плоду.	6		
8	<p>Принципи формулювання клінічного та патологоанатомічного діагнозів. Складання патологоанатомічного діагнозу.</p> <p>Клініко-морфологічний аналіз матеріалів проведеного патологоанатомічного розтину трупа в аспекті оцінки якості прижиттєвої діагностики та лікування (патологоанатомічна експертиза).</p> <p>Співставлення клінічного та</p>	8		

	патологоанатомічного діагнозів. Категорії розбіжностей діагнозів. Написання патологоанатомічного епікризу.			
9	Особливості перебігу, мінливість захворювань. Патоморфоз захворювань (природний і індукований). Патологія діагностичних і лікувальних процедур (ятрогенія).	6		
10	Підготовка і проведення засідання лікувально-контрольної комісії, комісії по вивченню смертельних наслідків та клініко-анатомічної конференції. Деонтологічні і етичні аспекти в патологоанатомічній практиці.	6		
11	Патоморфологічні основи реанімації та інтенсивної терапії, їх зв'язок з судово-медичною оцінкою змін органів та тканин.	6		
12	Порядок рецензування історії хвороби.	6		
13	Підготовка до заліку.	6		
	Всього годин	84		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчальної діяльності здобувачів освіти проводиться на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Харківському національному медичному університеті», затвердженої наказом ХНМУ від 21.08.2021 № 181.

Оцінювання поточної навчальної діяльності (ЗНД, залік)

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми освітнього компоненту здобувачу освіти виставляється оцінка за національною 4-бальною шкалою. Формою контролю вивчення освітнього компоненту є «залік» який передбачає врахування **загальної навчальної діяльності (ЗНД)**. Бали за ЗНД для освітніх компонентів з формою контролю «залік» розраховуються як середнє арифметичне балів ПК за всі теми впродовж всього періоду вивчення освітнього компоненту (з точністю до сотих) за таблицею 1, що додається (табл. 1), автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД визначається у балах від 120 до 200.

Оцінка з освітнього компоненту. Оцінювання освітнього компоненту проводиться по закінченні вивчення освітнього компоненту у формі «заліку». Для освітніх компонентів, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «залік» передбачається врахування ЗНД. Бали за ЗНД розраховуються як середнє арифметичне оцінок за семестр вивчення освітнього компоненту (з точністю до сотих) за таблицею 1, автоматично в рамках функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 1 (додаток 2) від 120 до 200 балів та відміткою – «зараховано», «не зараховано».

Після проведення семестрового контролю для освітнього компоненту, що закінчується формою контролю «залік», відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють здобувачу освіти відповідну оцінку за таблицею 2, що додається (табл. 2) у індивідуальний навчальний план здобувача освіти та заповнює відомості успішності з освітнього компоненту.

Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може набрати за вивчення освітнього компоненту – 200 балів, Мінімальна кількість балів становить 120.

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для освітнього компоненту, що завершуються заліком)**

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Таблиця 2

**Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою,
чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS**

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

**Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності
здобувачів освіти**

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів
Зокрема, критерії оцінювання практичних навичок з освітніх компонентів	
«Виконав»	Здобувач освіти відповідає високому (творчому) рівню компетентності: здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, без помилок самостійно демонструє виконання практичних умінь та володіє системними теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.) та має здібності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях.
«Виконав»	Здобувач освіти самостійно демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі неточності, які швидко виправляє, володіє теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.)
«Виконав»	Здобувач освіти демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі помилки, які може виправити при корекції їх викладачем, володіє задовільними теоретичними знаннями (знає основні положення методики виконання практичних

	навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.).
«Не виконав»	Здобувач освіти не може самостійно продемонструвати практичні вміння (виконує їх, допускаючи грубі помилки), не володіє достатнім рівнем теоретичних знань (не знає методики виконання практичних навичок, показань і протипоказань, можливих ускладнень, та ін.).

3.2. Питання до заліку:

1. Завдання, методи та організація патологоанатомічної служби, її місце у системі охорони здоров'я України. Історія розвитку патологоанатомічної служби в Україні.
2. Основні принципи організації патологоанатомічної служби у лікувально-профілактичних закладах.
3. Основна патологоанатомічна документація (накази, положення, інструкції).
4. Обов'язкові форми медичної документації в патологоанатомічному установі (підрозділі).
5. Метод дослідження біопсійного, операційного матеріалу та послідів. Правила дослідження і порядок оформлення документації щодо дослідження морфологічного матеріалу.
6. Участь у макроскопічному вивченні, вирізання, маркуванні матеріалів для прижиттєвої морфологічної діагностики.
7. Аналіз і оцінка результатів морфологічного дослідження біоптатів, операційних матеріалів, послідів. Роль морфологічних досліджень у комплексі обстеження і лікування хворих.
8. Патологоанатомічний розтин померлого (дорослої людини, новонародженого, мертвнонародженого або плоду). Значення розтину як достовірного джерела інформації про причини смерті людини і смертності населення, про якість діагностики та лікування в лікувально-профілактичних установах. Порядок проведення розтину і оформлення патологоанатомічної документації щодо нього.
9. Правила оформлення «Лікарського свідоцтва про смерть», «Лікарського свідоцтва про перинатальну смерть».
10. Міжнародна класифікація хвороб (МКХ) – нормативний документ, що забезпечує єдність методичних підходів та міжнародну верифікацію матеріалів. МКХ 10-го та 11-го перегляду.
11. Робота з Міжнародною класифікацією хвороб X перегляду (1995 р.) згідно патологоанатомічного діагнозу розтину.
12. Порядок оформлення протоколу патологоанатомічного розтину трупа.
13. Принципи формулювання клінічного та патологоанатомічного діагнозів. Складання патологоанатомічного діагнозу.
14. Клініко-морфологічний аналіз матеріалів проведеного патологоанатомічного розтину трупа в аспекті оцінки якості прижиттєвої діагностики та лікування (патологоанатомічна експертиза).
15. Співставлення клінічного та патологоанатомічного діагнозів. Категорії розбіжностей діагнозів.
16. Написання патологоанатомічного епікризу.
17. Особливості перебігу, мінливість захворювань. Патоморфоз захворювань (природний і індукований).
18. Патологія діагностичних і лікувальних процедур (ятрогенія).
19. Підготовка і проведення засідання лікувально-контрольної комісії, комісії по вивченню смертельних наслідків та клініко-анатомічної конференції.
20. Деонтологічні і етичні аспекти в патологоанатомічній практиці.

3.3. Контрольні питання

1. Завдання, методи та організація патологоанатомічної служби, її місце у системі охорони здоров'я України. Історія розвитку патологоанатомічної служби в Україні.
2. Основні принципи організації патологоанатомічної служби у лікувально-профілактичних закладах.
3. Основна патологоанатомічна документація (накази, положення, інструкції).
4. Обов'язкові форми медичної документації в патологоанатомічному установі (підрозділі).
5. Метод дослідження біопсійного, операційного матеріалу та послідів. Правила дослідження і порядок оформлення документації щодо дослідження морфологічного матеріалу.
6. Участь у макроскопічному вивченні, вирізання, маркуванні матеріалів для прижиттєвої морфологічної діагностики.
7. Аналіз і оцінка результатів морфологічного дослідження біоптатів, операційних матеріалів, послідів. Роль морфологічних досліджень у комплексі обстеження і лікування хворих.
8. Патологоанатомічний розтин померлого (дорослої людини, новонародженого, мертвнонародженого або плоду). Значення розтину як достовірного джерела інформації про причини смерті людини і смертності населення, про якість діагностики та лікування в лікувально-профілактичних установах. Порядок проведення розтину і оформлення патологоанатомічної документації щодо нього.
9. Правила оформлення «Лікарського свідоцтва про смерть», «Лікарського свідоцтва про перинатальну смерть».
10. Міжнародна класифікація хвороб (МКХ) – нормативний документ, що забезпечує єдність методичних підходів та міжнародну верифікацію матеріалів. МКХ 10-го та 11-го перегляду.
11. Робота з Міжнародною класифікацією хвороб X перегляду (1995 р.) згідно патологоанатомічного діагнозу розтину.
12. Порядок оформлення протоколу патологоанатомічного розтину трупа.
13. Принципи формулювання клінічного та патологоанатомічного діагнозів. Складання патологоанатомічного діагнозу.
14. Клініко-морфологічний аналіз матеріалів проведеного патологоанатомічного розтину трупа в аспекті оцінки якості прижиттєвої діагностики та лікування (патологоанатомічна експертиза).
15. Співставлення клінічного та патологоанатомічного діагнозів. Категорії розбіжностей діагнозів.
16. Написання патологоанатомічного епікризу.
17. Особливості перебігу, мінливість захворювань. Патоморфоз захворювань (природний і індукований).
18. Патологія діагностичних і лікувальних процедур (ятрогенія).
19. Підготовка і проведення засідання лікувально-контрольної комісії, комісії по вивченню смертельних наслідків та клініко-анатомічної конференції.
20. Деонтологічні і етичні аспекти в патологоанатомічній практиці.

3.4. Індивідуальні завдання

Оцінювання індивідуальних завдань здобувача освіти здійснюється за виконання завдань викладачем:

- доповідь реферату на практичному занятті 0-2 бали;
- доповідь з презентацією на практичному занятті 0-3 бали,
- доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей 0-5 балів;

Бали за індивідуальні завдання здобувача освіти (загалом не більше 10 балів) можуть додаватись як заохочувальні додаткові бали до підсумкового балу за поточну навчальну

діяльність, розраховану з використанням таблиці 2 і входять в склад оцінки з освітнього компоненту.

3.5. Правила оскарження оцінки

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Здобувачі освіти зобов'язані систематично опановувати теоретичні знання та практичні навички, що передбачені навчальною програмою з освітнього компоненту; завжди мати охайний зовнішній вигляд (білий халат, шапочка); вимикати мобільні пристрої під час проведення практичних занять та лекцій; виконувати правила внутрішнього розпорядку ХНМУ.

Під час занять дозволяється: залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача; пити безалкогольні напої; фотографувати слайди презентацій; брати активну участь у ході заняття; заборонено: їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження); палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби; нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу; грати в азартні ігри; наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і територію); галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять. Не допускаються запізнення здобувачів освіти на практичні заняття та лекції. Під час лекційного заняття здобувачам освіти рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора – це абсолютно нормально. Практичні заняття передбачають активну участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі освіти мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі: повага до колег, толерантність до інших та їхнього досвіду, сприйнятливість та неупередженість, здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента, ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів, я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції, обов'язкове знайомство з першоджерелами. Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів освіти очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Відвідування практичних занять та лекцій є обов'язковим. Пропуски практичних занять відпрацьовуються викладачу групи або черговому викладачу. Прийом відпрацювань та консультації проводяться щоденно з 15⁰⁰ до 17⁰⁰ та по суботах згідно до «Положення про порядок відпрацювання здобувачами освіти навчальних занять» від 07.12.2015 № 415. Пропущені лекції відпрацьовуються лекторові або викладачу групи шляхом написання реферату та усної відповіді на питання з теми пропущеної лекції.

Під час проведення практичного заняття староста групи призначає чергового здобувача освіти, який повинен перед початком заняття забезпечити групу мікроскопами та мікропрепаратами відповідно до теми заняття та є відповідальним за чистоту і порядок в учбовій кімнаті та збереження обладнання, мікро- та макропрепаратів.

Під час проведення контролю знань здобувачів освіти не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном чи іншими електронними пристроями.

Здобувачі освіти з особливими потребами повинні попередити викладача до початку занять, на прохання здобувача освіти це може зробити староста групи. Якщо у здобувача освіти виникнуть будь-які питання, він може його завжди вирішити перш за все з викладачем або завучем кафедри, якщо це потрібно.

Охорона праці:

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра патологічної анатомії підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

- Наказ №305 від 27.08.19 р. щодо організації навчально-виховного процесу в ХНМУ
- Кодекс академічної доброчесності ХНМУ.
- Наказ № 165 від 02.07.2020 р. про заходи з розвитку системи академічної доброчесності в ХНМУ.
- Положення про академічну доброчесність.
- Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ.
- Рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.
- Закон України «Про освіту», стаття 42.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

- 1) Клінічна патологічна анатомія: підручник з біопс.секц. курсу / за ред. А.Ф. Яковцової, І.К. Кондакова, В.Д. Марковського, М.М. Пітенько. – Х.: “Триф”. 2003 – 211 с.
- 2) Патоморфологія: нац. підруч. / В.Д.Марковський, В.О.Туманський І.В. Сорокіна та ін., за ред. В.Д.Марковського, В.О.Туманського. — К.: ВСВ «Медицина». 2015 — 936с.,кольор.вид. ISBN 978-617-505-450-5
- 3) Кумар В. Основи патології за Роббінсом : пер 10-го англ. вид. : у 2 т. / Віней Кумар, абдул К. Аббас, Джон К. Астер ; наук. ред. пер. проф.: І. Сорокіна, С. Гичка, І. Давиденко. – К. : ВСВ “Медицина”, 2019. – XII, 420с.

Допоміжна

- 1) НАКАЗ МОЗ України від 06.09.2021 № 1877 «Про затвердження Порядку проведення патологоанатомічного розтину».
- 2) Міжнародна статистична класифікація хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я.- ВОЗ, Женева,1998. – ТТ.1,2,3.
- 3) Я.Я. Боднар, А.М. Романюк, О.Є. Кузів Практикум з біопсійно-секційного курсу. – Тернопіль. : Укрмедкнига. 2002.
- 4) Патоморфологія та гістологія : атлас / за ред.: Д. Д. Зербіно, П20 М. М. Багрія, Я.Я. Боднара, В. А. Діброви. - Вінниця : Нова Книга, 2016. - 800 с. : іл.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE – <https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=261>
2. <http://library.med.utah.edu/WebPath/webpath.html>
3. <http://www.webpathology.com/>
4. <https://www.geisingermedicallabs.com/lab/resources.shtml> .

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення здобувачами освіти Харківського національного медичного університету окремих освітніх компонентів понад обсяг навчального плану

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx